

Цікава математика

Вірші

Буква **О** і цифра **нуль** –
Рідні дві сестриці.
Щоб позначить звук, число –
Кожна знадобиться.

Є число , що зветься нуль ,
Знають його всюди .
Відніми його , додай –
Що було , те й буде .

Нулик - круглий,
Як Земля.
Все рахують від нуля.
Арифметика відома:
Якщо нуль – пуста долоня.

Прислів'я та приказки

– Як нуль без палички .

Загадки

Кожну цифру в десять раз може збільшити на «раз»

Є число,що зветься нуль,
Знають його всюди,
Відніми його,додай-
Що було,те й буде!

Скороговорка :

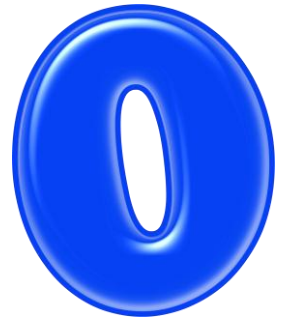
Нуль без інших цифр – нічого,
Дірка з бублика смачного.
Пам'ятать потрібно:
Він на «О» подібний.

Казки , в яких згадується цифра :

«Казка про нуль» Н.Забіла

Продовж рядок :

Скільки літ в яйці курчаті ,
Скільки крил у кошеняти,
Скільки в алфавіті цифр,
Скільки гір проковтне тигр,
Скільки мишка важить тонн,
Скільки в стаї риб ворон,
Скільки зайців з'їла міль,
Знає тільки цифра... (нуль)

Вірші

Ось **один**, чи одиниця,
І тонка, й пряма, як спиця.

В мене родичів багато :
Баба Настя , дід Вадим ,
Дядько , тітка , мама , тато ,
Ну , а я у них – один .

Загадки

В клас зайшла Маринка ,
За нею – Яринка ,
Потім зайшов Гнат .
Скільки всіх хлоп'ят ?

П'ять яблунь у саду ростуть.
Чотири з них уже цвітуть.
А скільки ще не розцвіли,
Ну, як би ви відповіли?(5-4=1)

Прислів'я та приказки

- Влітку один тиждень рік годує .
- За одного вченого дають десять невчених , та ніхто не бере .
- Як один дурень напише , то сто розумних не розберуть .
- Одна ластівка весни не робить .
- Одна бджола моло меду носить .
- Один за всіх – всі за одного .
- Одна біда йде і другу за собою веде один в полі не воїн .

Скоромовка :

Одиничка – цифра рівна
І до стовпчика подібна.
Всі рахунки, всі таблички
Починають з одинички.

Лічилка

Один , один , одиничка ,
До вікна летить синичка .
Та синичка лиш одна :
- Дзінь , дзінь , дзінь , -
Біля вікна .

Казки , в яких згадується цифра :

«Ріпка» , «Рукавичка» , «Колобок» (*назва одним словом*)

Продовж рядок :

Вона струнка й тонка як спиця
Рівненька цифра... (*одиниця*)

Вірші

А оце ось цифра **два**,
В неї кругла голова,
Довгий хвіст і гнучка шийка –
Отака, як бачиш, **двійка**.

У неділю , після обіду ,
Я в хокей грав з другом-сусідом .
І програв з рахунком два-нуль –
Саме скільки одержав я ґуль .

От я біг на лижнім кросі –
Не віддихаюсь і досі!
Друге місце я зайняв,
І татусь мене обняв...
- Ну, а бігло ж вас багато?
- Бігли вдвох ми: я і тато!

Загадки

Два братики – вусатики жовтенькі сорочки.
Стоять в кутку два братики, показують язички. (*Черевики*)

В день народження кота
Мишки виступали.
7 співало «Тра-та-та»!
9 танцювало.
На скільки співаків-хористів
Менш було, ніж танцюристів? ($9-7=2$)

Прислів'я та приказки

- Одна голова добре , а дві краще .
- За двома зайцями поженешся – ні одного не спіймаєш .
- Два брехуни однієї правди не скажуть .
- Лінивий двічі робить , а скупий двічі платить .
- Мудрому досить два слова .
- Двом панам служить , а сорочки не має .
- Дві господині , а ради кошеняті не дадуть .
- Хто мовчить , той двох навчить .
- Чи пан , чи пропав – двічі не вмирати .
- Оце влип – два чоботи на одну ногу .

Скоромовка :

Подивіться – ось і два,
Цифра дуже чепурна.
Шийку «гусачком» згинає,
Хвостик хвилькою здіймає.

Лічилка :

Двійка хвостик піднімає,
Шию гнучкою тримає.
І так гарно впливає,
Наче лебідь з дивокраю.

Казки , в яких згадується цифра :

«Півник та двоє мишенят» , «Два морози»

Продовж рядок :

Витанцьовує вона
На папері гопака .
Шия наче в гусака це є , дітки , цифра ...(два)

Вірші

Перші цифри – дві сестри.

Ось і третя цифра **3**.

Трійку, третій із значків,

Складено із **двох** гачків.

Брат – командир ,

А я – солдат .

В руках у мене – автомат .

Я марширую у дворі ,

А брат мій лічить :

Раз , два , три .

Загадки

Лісом до бабусі йшла

Червона Шапочка мала.

В лісі вовчика зустріла,

Пиріжками пригостила.

Ще лишилося в онуки

Пиріжків 4 штуки.

А було спочатку 7.

Скільки сірий вовчик з'їв?($7-4 = 3$)

Сім цукерок Толя мав.

Дві цукерки мамі дав.

Дві малій сестричці Олі.

А зосталось скільки в Толі? ($7-2-2=3$)

Прислів'я

- В роботі «Ох!» , а їсть за трьох .
- Їдеш на день – бери хліба на три дні .
- Ходив три дні , а виходив злидні .
- Говорить , наче три дні не їв .
- Хоч три дні не їсти , аби з печі не злізти .
- Я багато маю – три клуні : в одній – вітер , в другій – мак , а третя стоїть так .

Скоромовка :

Три – щаслива цифра дуже.

Але трохи вона тужить:

- Буква «Зе» на мене схожа -

Переплутати нас можуть!

Лічилка :

Пристаємо до гри

М'яч один , а нас аж три .

Грався сам і грався вдвох ,

А тепер пограєм втрьох .

Раз , два , три –
Гру почали !

Казки , в яких згадується цифра :

«Три ведмеді», « Троє поросят», «Три горішки для Попелюшки»

Продовж рядок :

З промінцем метелик встав ,
Крила сонцю показав .
Як поглянеш добре ти ,
То побачиш цифру ...(*три*)

Вірші

Цифру цю зовуть **чотири**.
Вас вона вітає щиро,
Мов козачка, жартівливо
Випинає лікоть вліво.

- Поясни мені чи важко
Відрізнити від звіра пташку ?
- В птаха дві ноги , а в звіра ,
Знають добре всі – чотири .

Загадки

Купила в крамниці сестричка
Сім метрів шовкової стрічки.
Три метри мені віддала,
А скільки собі взяла? ($7-3=4$)

Через поле,навпростець,
Дибав сірий баранець.
Три овечки за собою
Вів горою з водопою.
Скільки овець ішло на водопій?($1+3=4$)

Прислів'я

- Кінь на чотирьох – і той спотикається .
- Можеш іти на всі чотири сторони .
- Гарна господиня господу за чотири кути тримає

Скороговорка :

А чотири, а чотири...
Дуже схожа на вітрило.
Навіть вітер про це знає
І вітрило підіймає

Лічилка :

Я жмурюсь – заплющив очі .
Всі ховайтесь , де хто хоче .
Вмить розбіглась дітвора –
Йти шукать мені пора .
Більш не буду я чекати :
Раз , два , три – іду шукати !
Раз – за Петра ,
Два – за Дмитра ,
Три – за Тетянку ,
Чотири – за Оксанку .
Я усіх уже знайшов ,

Сам ховатися пішов .

Казки , в яких згадується цифра :

«Чотири бажання» , «Чотири пори року»

Продовж рядок :

Ця зібралася в танок ,

Ручку праву на бочок ,

Горда дуже не говірка

Всі здогадались – це ...(*четвірка*)

Вірші

Потім вийшла погулять
На папері цифра 5.
Руку вправо простягнула,
Ніжку бубликом зігнула.

Щоб заснути я й брати
Вголос лічим до п'яти :
- Раз , два , три , чотири , п'ять ...
Вже давно у ліжку сплять
Наші мама й татко ,
Що ж почнемо рахувать
До п'яти спочатку .

Загадки

Радіє знахідці Грачок:
7 сантиметрів черв'ячок!
У Курки менший був на зріст,
2 сантиметри не доріс!
«Якої довжини черв'як
У курки був?» — рахує грак.
А ви грачку допоможіть
І скільки буде, підкажіть.(7-2=5)

Ой, у Лиски, Лиски
Гарний двір.
Та чотири доньки
На вибір.
Ще й один синок.
Скільки всіх діток?(4 + 1=5)

Прислів'я

- Краще на п'ять хвилин раніше , ніж на хвилину пізніше .
- П'ять днів не робили , два – відпочивали .
- Як п'яте колесо до воза .
- Знаю як свої п'ять пальців .

Скоромовка :

П'ять – мов гак
На автокрані,
Що вантаж
Підносить плавно.

Лічилка :

Гойда , гойда , гойдалочка ,

Гойдається Наталочка

- Раз , два , три , чотири , п'ять –

Буду лялечку гойдати .

Гойда , гойда , гойдалочка ,

Гойдається і лялечка .

- - Раз , два , три , чотири , п'ять –

Треба гойдалку спиняць !

Гойда , гойда , гойдалочка ,

Стомилася Наталочка :

- - Раз , два , три , чотири , п'ять –

Будем з лялечкою спать .

Казки , в яких згадується цифра :

«П'ять братів» , «П'ять грон винограду»

Продовж рядок :

Ніжку бубликом зігнула ,

Ручку вправо простягнула .

Також вийшла погулять

На папері цифра ...(*п'ять*)

Вірші

Цифра 6 немов замок:
Знизу – круг, вгорі – гачок.

Скільки букв є у дракона
І нулів у мільйонна ?
Різних шахових фігур
Крил у трьох чубатих кур ?
Ніг в травневого жука ?
І сторін у кубика ?
Як не зможеш полічити
Нам підкаже цифра шість .

Загадки

В'яже бабуся Лисиця
Трьом онукам рукавиці .
- Подарую вам , онуки ,
Рукавичок по дві штуки .
Бережіть – не загубіть !
Скільки всіх – перелічіть ?!

Ну й було у нас мороки!
Посварились 3 сороки,
3 горобчики примчали,
Розуму сорок навчали.
Порахуйте, дітлахи,
Скільки всіх було птахів?(3+3=6)

Прислів'я

- Три волосини в шість рядів .

Скоромовка :

Шість ніжок у жучків,
У сніжинки – шість промінців.

Лічилка :

П'ять ялинок і дубок
Заглядають у ярочок .
Бачиш ти , синочку , їх
Полічи-но , скільки всіх ?
П'ять ялинок і дубок ...
- Шість , - всміхається синочок .

Казки , в яких згадується цифра :

«Шість Іванів – шість капітанів», «Шість молодців»

Продовж рядок :

Дуже схожа на дверний замок.
Знизу кружечок, а зверху гачок,
Сусідка її – величезна п'ятірка,
А незнайомку назвали...(*шестірка*)

Вірші

Цифра 7, як кочерга,
В неї, бач, **одна**, нога.

Загадки

Сидить Марушка в семи колушках,
Хто її роздягає, той сльози проливає. (*Цибуля*)

Круть і Верть зерно з поля носили,
Бо дуже вони пиріжечки любили.
Круть знайшов п'ять і заніс їх до хати.
Вертю вдалось лише два відшукати.
Порахуйте, любі малята,
Скільки зерен знайшли мишенята?($5 + 2 = 7$)

Прислів'я та приказки :

- Сім раз відмір – раз відріж .
- Наговорив сім мішків гречаної вовни і ті – не повні .
- Сім верст до неба і все пішки .
- Сім літ минуло як музика грала , а він все скаче .
- Сім п'ятниць на тиждень .
- Де одинець – хазяйству кінець , де сім – щастя всім .
- Та йому ще сім літ свиней пасти .
- Як сьома вода на киселі .
- Сім раз відмір – раз відріж .
- На сьомому небі від щастя .

Скоромовка :

Сім братів – королів
В королівстві королів.
Кожний кольором керує,
В королівстві королює.

Лічилка :

Мама , тато , дід , бабуся , -
Всіх назву , не помилюся ...
Братик мій , моя сестричка –
В нас сімейка невеличка .
Всі замовкніть , бо зіб'юся :
Мама , тато , дід , бабуся...
Братик мій сестра і я –
От і вся моя сім'я .
Сім осіб я полічила ,
І себе не пропустила .

Нам лічилочку на сім
Повторити треба всім .

Казки , в яких згадується цифра :

«Вовк та семеро козенят», «Білосніжка та сім гномів» , «Квітка-семицвітка»

Продовж рядок :

В неї є одна нога,
А сама, як кочерга.
Цифра ця відома всім.
А як зветься вона?... (*Сім*)

Вірші

В цифри 8 – два кільця
Без початку, без кінця.

Загадки

Біля двору – дві Федори ,
Біля ґанку – дві Тетянки ,
Біля річки – дві Марічки ,
А на лузі – дві Ганнусі .
Тих дівчаток ой багато !
Порахуйте їх , малята .

Кільця в ножицях стулились ,
Що за цифра утворилась ?
Хто з вас зможе нам сказати ,
Як цю цифру нам назвати ?

Прислів'я

- Всім по сім , а мені – вісім .
- Один упав – вісім поклав .
- Сім років мовчав – на восьмий закричав .

Скоромовка :

Цифра вісім – два кільця
Без початку і кінця.
Вісім пелюсток у квітки.
Вісім в кубика вершин.
Вже о восьмій учні в школі,
Не порушують режим.

Лічилка :

Мама рано уставала ,
Нам сніданок готувала :
Із вишнями вареники ,
Вареники-туленики .
В мене друзів багато ...
- Всі заходьте до хати !
І Гришко , і Мишко ,
І Роман та Іван ,
І Платон та Антон ,
І Юрась , і Тарас .
До восьми я рахував ,

По варенику давав .

Казки , в яких згадується цифра :

«Казка про вісім люблячих сердець», «Вісім пекарів»

Продовж рядок :

Якщо два бублики – нулі

Покласти поряд на столі,

То скільки буде, відгадай-но?

- Що там гадати – два, звичайно!

- Ти, дороженький, помилився.

Не два, а значно більше – ...(*вісім*).

Вірші

Цифра 9, чи дев'ятка, -
Наче в цирку акробатка:
Сторчака як перевернеться,
Зразу **шісткою** обернеться.

Загадки

Побачивши з нори кота,
Притихли бідні миші.
Чому злякались? — кіт питає, —
Та ж вас на 8 більше!
Тепер питання дітворі:
А скільки ж мишок у норі?($8+1=9$)

На камені високім ,
Хлопчик сидить.
Зграя гусей диких
До нього летить.
Троє попереду
Та позаду 6.
Скільки в зграї їх,
Скоріше скажіть?($3 + 6 = 9$)

Прислів'я

- Болить бік дев'ятий рік , а й досі не звик .
- Раз поступишся – дев'ять разів виграєш .

Скороговорка :

Скоро мовлю скоромовку
Не зіб'юсь працюю ловко.
Була шість, та не вона
Стала дев'ять – дивина.
Дев'ять раз її скажу ,
Потім цифру напишу .

Лічилка :

Раз , два – ми в дорозі ,
Три , чотири – на порозі ,
П'ять , шість – мити ніжки ,
Сім , вісім – час у ліжко .
Треба й дев'ять всім сказати :
- На добраніч ! Будем спати .

Казки , в яких згадується цифра :

«Казка про братів-баранців та їх сестру», «Дев'ять сестер»

Продовж рядок :

Ця весела дуже цифра
Наче акробатка в цирку .
Стане головою вниз
І шестірка вже , дивись ,
Дуже важко розпізнати
Та ми будемо вже знати ,
Що весела акробатка –
Це відома всім ...(*дев'ятка*)

Вірші

Кругла, наче буква **О**,
Цифра **нуль**, або ніщо.
Як стоїть він сам-самісінький,
То й не значить нічогісінько!
Та як **одиницю** поруч
Ми поставимо ліворуч,
То із **двох** значків у нас
Число **десять** стане враз.

Загадки

Руки вгору підніміть ,
Пальці швидко полічіть :
Зліва п'ять і справа п'ять .
Скільки разом ? Як сказати ?

Прислів'я

- Пошануй собаку раз , вона тебе – десять раз .
- Десять друзів – мало , один ворог – багато .
- Один в бороні , десять – в стороні .

Лічилка :

Що за пташка у ліску
Розсипа своє «ку-ку» ?
Сів хлопчина на стовпець :
- Де ж тій пісеньці кінець ?
Раз «ку-ку» і два «ку-ку» -
Зачепилось у ліску .
Три «ку-ку» , чотири , п'ять ,
Став на пальцях розкладати .
Шість «ку-ку» і сім «ку-ку» -
Йде луна поза ріку .
Дев'ять , десять не мовчить ...
Як «ку-ку» перелычить ?
Не спіши , зозулько , далі ,
Доки я зніму сандалі .

Казки , в яких згадується цифра :

«Десяте королівство», «Казка про козлика, який умів рахувати до десяти»

Продовж рядок :

Всі ми знаємо давно –

Цифра нуль – це є ніщо .
 Але тільки по правицю
 Ми поставим одиницю ,
 На папері перед нами
 Нова цифра враз постане .
 І розгадана загадка
 Один і нулик – це ...(*десятка*)

Щоб напиться водиці,
 Йшли звірята до криниці.
 Самий перший був там лось.
 Він напився перший, ось!
 Потім лось покликав друга —
 Їжачка, і той був... (*другий*).
 Прискакала білка Бетя,
 Напилась водиці... (*третья*).
 Потім черепаха Берта,
 Приплелась вона... (*четверта*).
 Далі — вовчик довгоп'ятий,
 Він уже прибіг аж... (*п'ятий*).
 А зайчисько куцохвостий
 Пив водицю вже аж... (*шостий*).
 Лиска пізно вийшла з дому
 І тому була аж... (*сьома*).
 Козенятко приплелося,
 Вже аж... (*восьме*) напилосся.
 А ведмедик волохатий
 Пив водицю аж... (*дев'ятий*).
 Тут прибігли поросята.
 Всі їм кажуть: "Ви... (*десяті*) "

Перша в клас прийшла Іринка,
 Другою була Маринка.
 Третім увійшов Сергій,
 А четвертий був Андрій.
 Далі ви лічіть, малята!
 Петрик був, звичайно, ... (*п'ятим*).
 Ще за мить прийшов і Костик,
 Але він уже був... (*шостий*)
 А за ним прибігла Тома,
 Та вона була вже... (*сьома*).
 Потім — Ярослав Авоськін
 Увійшов, він був аж... (*восьмим*).
 Далі — Олексій кирпатий,
 Він прийшов у клас... (*дев'ятим*).
 А коли прийшла ще й Ната,
 Їй сказали: "Ти -- ... (*десята*)!"

